

Registerblad

Datum: Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Område av riksintresse för naturvård i Skåne län

Områdesnummer: N 61

Områdesnamn: Linderödsåsens nordsluttning med vattendrag

Kommun: Kristianstads kommun

Kartblad:

Topografisk karta: 033; 3D Kristianstad SO
02324; 2D Tomelilla NO/2 E Simrishamn

Ekonomisk karta: 03315; 3D1f Rickarum
03305; 3D0p Linderöd
03306; 3D0g Skättilljunga
02396; 2D9g Ilnestorp
03307; 3D0h Tollarp
02397; 2D9h Maltesholm
02387; 2D8h Borrestad
02388; 2D8j Degeberga
02378; 2D7i Norrlia
02379; 2D7j Olseröd
02369; 2D6j Maglehem

Area: 7 534 ha

Naturgeografisk region: Skånes sediment och horstområden, 8 Nordöstskånes skogslandskap

Kust- och havsregion: Egentliga Östersjön

Regionindelning för sjöar

och vattendrag: Huvudavrinningsområde 88 Helge å med Mjöån och Vramsån samt 88/89 Segesholmsån

Agrara kulturlandskapsregioner: 2 Sydsvenska odlingsbygderna

**Landskapsformer,
terrängformer/
områdestyper i kust-
och havsområden:**

Kullig terräng med relativ höjd 50-100 m
Förkastningsbrant, sprickdalar, raviner, vattenfall.

Riksvärde

Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora
Vattendrag	Fauna	
Ädellövskog	Bok	Flora
Ädellövsumpskog	Ask	Fauna
Fauna		
Flora		

Värdeomdöme

- Representativt odlingslandskap, Rallaté-Söndreklack, i skogs- och mellanbygd, med lång hävdkontinuitet och förekomst av naturbetesmarker. I den öppna utmarken återfinns art- och individrika växtsamhällen. Lokalen är Söndreklack
- Vramsån och Mjöån är mycket artrika vad gäller fisk, 32 olika arter med bl.a. grönling och faren. I Vramsån förekommer även bestånd av flodpärlmussla och tjockskalig målarmussla. Jättemöja förekommer i Vramsån. Forsakarbäcken är en forsdimmelokal. Havsöring i Segesholmsån.
- Ädellövskogsklädd näringsrik nordostsluttning med goda fuktighetsförhållanden av horsten Linderödsåsen. Rik förekomst av mollusker. Rik skalbaggsfauna.

Huvudkriterier

A, C, D.

Förutsättningar för bevarande

Området är stort och varierat med olika förutsättningar i olika delar.

Odlingslandskap

Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement.

Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.

Områdets naturvärden kan påverkas negativt av:

- minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift
- skogsplantering av jordbruksmark
- energiskogsodling
- igenväxning
- spridning av gifter eller gödselmedel
- bebyggelse
- nydikning
- täkt
- luftledning och vägdragningar.

Skog

Bibehållen hydrologi och bevarande av ädellövs skogen är en förutsättning för att skogsmarkens naturvärden på sikt skall kunna bevaras. Områdets naturvärden kan påverkas negativt av spridning av gifter eller gödselmedel, omföring till barrskog, dikning, täkt, luftledning eller vägdragningar.

Vattendrag

Det är viktigt att pågående markanvändning inte avsevärt förändras. Ingrepp som kulvertering eller förändring av vattendragets sträckning eller bottenprofil, vandringshinder och vattenreglering, vattenuttag, utsläpp av försurande ämnen, tillförsel av främmande öringstammar och skogsavverkning längs vattendraget medför att vattenområdets naturvärde skadas.

Säkerställande

- Naturreseptatet Forsakar med Lillaforsskogen, Maltesholms naturreseptat och Dunderbäckens naturreseptat.
- Område av riksintresse för kulturminnesvård nr KL 8 och KL 22 samt område av riksintresse enligt 4 kap NRL 1 och 2 §§ MB.
- Natura 2000-område: Forsakar-Borråkra, Maltesholm, Stackedala, Dunderbäck, Klintabäck, Mjösåns dalgång, Vramsån och Söndreklack (SCI):

Områdets huvuddrag

Linderödsåsen är en urbergshorst med mycket markerad förkastningsbrant i nordväst-sydost, där urberget möter Kristianstadsslätans sediment. Åsen genomkorsas av talrika diabasgångar, huvudsakligen i nordost-sydvästlig riktning. Dessa förållanden ger upphov till områden med rikare mer näringskrävande vegetation.

a) Nordostslutningen.

Linderödsåsens branta nordostsluttning är till största delen täckt av lövskog främst bok, som utifrån Kristianstadsslätten upplevs som ett karakteristiskt inslag i landskapet. Särskilt intressanta partier utgörs av de många bäckravinerna i slutningen bl.a. Mjösån, Forsakarsbäcken och Segesholmsån.

Nordostslutningen är särskilt betydelsefull som större sammanhängande lokal med bokskog. Boken visar här mycket god föryngring och hög bonitet, landets högsta. Goda hydrologiska förhållanden. Ädellövsumpskog med främst ask förekommer. Rik förekomst av mollusker.

De många vattendragen i raviner hyser en skyddsvärd bottenfauna liksom ett artrikt fågelliv t.ex. kungsfiskare, forsärla, strömstare m.m. Segesholms ån bedöms ha ett högt skyddsvärde med avseende på arter och stammar av fisk (utgör ej eget delområde). Området innehåller även ett rikt insektsliv, främst skalbaggar, bundet till lövskogen, framförallt gammal bok vid Maltesholm. Bokskokslöparen förekommer i området.

Området innehåller för skånska förhållanden lite bebyggelse. Linderödsåsen hyser starka stammar av rådjur, dovhjort, kronhjort men även vildsvin förekommer.

Odlingslandskapet, Rallaté-Söndreklack, är småskaligt, har lång hävdkontinuitet och art- och individrika naturbetesmarker förekommer. I den öppna utmarken återfinns vegetationstyper som sandgräshed av tofsäxingtyp och rödvenfriskäng med arter som tofsäxing, backsilja, låsbräken, fältvädd och hedblomster. Lokalen är Söndreklack.

Miljön kring Malteholms slott och Högeväg är även av riksintresse för kulturminnesvård.

b)

Till området hör Vramsån i sin helhet till utloppet i Helgeån. I Vramsån förekommer flodpärlmussla i betydande population och tjockskalig målarmussla. Jättemöja (sårbar enligt SNVs förteckning) förekommer i Vramsån. Vramsån är mycket artrik vad gäller fisk, 32 olika arter, bl a faren, grönling, sandkrypare och havsnejonöga.

c)

Mjöån från länsgränsen mot M-län till utloppet i Helgeån ingår i riksintresseområdet. Jättemöja förekommer i Mjöåns nedre del. Mjöån är liksom Vramsån mycket artrik vad beträffar fisk, med 32 olika arter, bl.a. faren, grönling, sandkrypare och havsnejonöga.

d)

Forsakarsbäcken ingår också i riksintresseområdet. Forsakarsbäckens värde är dess lopp och de terrängformer bl.a. forsar som utbildats. I bäcken finns även en forsdimmelokal.

Anmärkningar

Av redovisningstekniska skäl ingår inom det avgränsade området vissa anläggningar och bebyggda tomter, dessa berörs inte av riksintresset för naturvård.

Referenser

Beträffande vattendrag. Från Almån Till Östersjöbäcken. En analys av Kristianstads läns vattendrag. Rheoekologiska arbetsgruppen vid Lunds Universitet. 1983.

Länsstyrelsen i Kristianstads län, 1994: Bevarandeprogram odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården i Kristianstads län. Länsstyrelsen 1995. Kristianstad.

Länsstyrelsen i Kristianstads län, 1993: Ängs- och hagmarker i Kristianstads län. Länsstyrelsen 1993. Kristianstad.

Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm

Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintresse för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk.

Fiskeristyrelsen 1984. Bevarande av de svenska fiskbeståndens genetiska resurser.

Bergquist, B. 1996. Särskilt skyddsvärda vattenområden med hänsyn till fiske, friluftsliv och förekomst av skyddsvärda fiskarter/stammar.